

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

### I. Επί του ερωτήματος.

Μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω επί του κάτωθι ερωτήματος: «**Ποια είναι η αντιμετώπιση των μεμονωμένων υποψηφίων κατά την διαδικασία των Αρχαιρεσιών του άρθρου 12 του Ν.1264/1982**».

### II. Επί των εφαρμοστέων διατάξεων.

Το άρθρο 12 του Ν.1264/1982 προβλέπει:

«1. Η εκλογή των οργάνων της συνδικαλιστικής οργάνωσης γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής. [...]»

2. Οι έδρες του διοικητικού συμβουλίου, της ελεγκτικής επιτροπής και ο αριθμός των αντιπροσώπων κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών και των χωριστών υποψηφίων ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής, ή με τον αριθμό των αντιπροσώπων που εκλέγονται. Το πηλίκον αυτής της διαίρεσης παραλειπομένου του κλάσματος αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο διοικητικό συμβούλιο ή την ελεγκτική επιτροπή και εκλέγει τόσους αντιπροσώπους όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε.

3. **Χωριστός υποψήφιος, που έλαβε το ίδιο ή μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μια έδρα στο όργανο για το οποίο είχε θέσει υποψηφιότητα ή εκλέγεται αντιπρόσωπος εφόσον ήταν υποψήφιος για τη θέση αυτή.**

4. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο έδρες ή εκλέγει τόσους μόνο αντιπροσώπους, όσοι είναι και οι υποψήφιοί του.

5. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες και ο αριθμός των αντιπροσώπων που δεν καλύπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μια έδρα ή έχουν εκλέξει έναν αντιπρόσωπο και οι οποίοι συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1/3 του εκλογικού μέτρου και που πλησιάζουν περισσότερο το εκλογικό μέτρο.

6. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες ή ο αριθμός των αντιπροσώπων που δεν καλύπτεται και μετά την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων από μία έδρα ή από έναν αντιπρόσωπο. Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση».

Το άρθρο 12 του Ν.1264/1982 προβλέπει την ύπαρξη μεμονωμένου υποψηφίου στην διαδικασία των κατανομών, αφού ρητώς ορίζει, ότι υποψήφιος, ο οποίος έλαβε το ίδιο ή μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μια έδρα στο όργανο για το οποίο είχε θέσει υποψηφιότητα ή εκλέγεται Αντιπρόσωπος εφόσον ήταν υποψήφιος για τη θέση αυτή. Από την ρητή δε διατύπωση του ως άνω άρθρου, το οποίο

στην δεύτερη και τρίτη κατανομή κάνει λόγο για «Συνδυασμούς» προκύπτει, ότι μεμονωμένος υποψήφιος, εκλέγεται μόνο εφόσον έλαβε ίσιο ή μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από το εκλογικό μέτρο αποκλειστικά και μόνο στην πρώτη κατανομή ενώ δεν δύναται να συμμετάσχει στην δεύτερη και τρίτη κατανομή.

**Η ως άνω απορρέουσα ευθέως από την γραμματική διατύπωση του άρθρου 12 του Ν.1264/1982 θέση έχει κριθεί ομοίως και νομολογιακά. Συγκεκριμένα, στην υπ' αριθμ.: 1304/2002 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αργινίου (NoB 2003/262) έγιναν δεκτά τα κάτωθι:** "Κατά το άρθρο 12 του Ν.1264/1982 "για τον εκδημοκρατισμό του συνδικαλιστικού κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων", η εκλογή των οργάνων της συνδικαλιστικής οργάνωσης γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής, ώστε κάθε συνδυασμός και κάθε χωριστός υποψήφιος να λάβει τις ανάλογες με την εκλογική του δύναμη έδρες. [...] Σύμφωνα με τις §§ 2-6 του πιο πάνω άρθρου, κατά την πρώτη κατανομή, το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του ΔΣ, το δε πηλίκον της διαιρέσεως αυτής αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Με βάση αυτό, κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο ΔΣ όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Χωριστός υποψήφιος που έλαβε τον ίδιο ή μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μία έδρα (και μοναδική) στο όργανο για το οποίο είχε θέσει υποψηφιότητα και αποκλείεται από τη δεύτερη και την τρίτη κατανομή. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες έδρες, όσοι είναι οι υποψήφιοι του. Αν, μετά την κατά τα ανωτέρω πρώτη κατανομή, μείνουν αδιάθετες έδρες, ακολουθεί η δεύτερη κατανομή, κατά την οποία οι αδιάθετες έδρες κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους οι οποίοι, σωρευτικά, έχουν καταλάβει μία τουλάχιστον έδρα και συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1/3 του εκλογικού μέτρου και πλησιάζουν περισσότερο σ' αυτό. Συνδυασμός που δεν συγκεντρώνει τις δύο αυτές προϋποθέσεις, δεν μετέχει στη δεύτερη κατανομή. Αν και μετά την κατανομή αυτή (β') μείνουν αδιάθετες έδρες, είτε γιατί, καίτοι έλαβαν μέρος πολλοί συνδυασμοί, έμεινε έδρα αδιάθετη, είτε γιατί στην κατανομή αυτή δεν έλαβαν μέρος όλοι οι συνδυασμοί ή δεν έλαβε μέρος κανείς γιατί κανείς δεν συγκέντρωσε και τις δύο παραπάνω προϋποθέσεις, οι αδιάθετες έδρες, σύμφωνα με την § 6 του άρθρου αυτού, κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων, ανεξάρτητα αν έλαβαν μέρος ή όχι στην πρώτη κατανομή, ως υπόλοιπο δε ψηφοδελτίων νοούνται όλα τα ψηφοδέλτια του κάθε συνδυασμού που δεν διατέθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο σε οποιαδήποτε κατανομή. Το ότι αυτή είναι η έννοια της διάταξης της § 6, συνάγεται από τη γραμματική της διατύπωση, που είναι εντελώς διαφορετική από εκείνη της § 5, όπου ορίζεται ρητά ότι το να έχει λάβει έδρα από την πρώτη κατανομή αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή του συνδυασμού στη δεύτερη κατανομή, αλλά και από το όλο πνεύμα του νόμου (βλ. ΑΠ 1352/1991 ΕλλΔνη 33. 1479 με σχόλια Γ. Κατρά, σημείωση ιδίου κάτω από τις αντίθετες ΜονΠρΘ 1828/1986 και 3418/1983 σε ΕλλΔνη 28. 1469 και 25. 1460, αντίστοιχα Κρητικό, Δίκαιο Συμ. και Συνδ. Οργαν. Τ. 1ος, 265). Έτσι, στην τρίτη κατανομή παίρνουν μέρος όλοι οι συνδυασμοί που έχουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων, άσχετα αν έχουν ή όχι έδρα από την πρώτη κατανομή, αλλά μόνον οι συνδυασμοί, όχι και μεμονωμένοι υποψήφιοι (ΕφΑθ 10354/1995 ό.π.). Ο ν. 1264/1982 στις παραπάνω διατάξεις του άρθρου 12 κάνει λόγο για συνδυασμούς που μετέχουν στις εκλογές, χωρίς ωστόσο να δίνει τον ορισμό του όρου "συνδυασμός". Είναι, συνεπώς, αναγκαίο να ανατρέξει κανείς στην ετυμολογική και

σημασιολογική έννοια της λέξης "συνδυασμός". Έτσι: Συνδυασμός είναι η πράξη και το αποτέλεσμα του συνδυάζω (συν+δυάς), που σημαίνει ενώνω ανά δύο και συνδυασμός = συνένωση, συνταίριασμα (Λ. Τεγόπουλου - Φυτράκη). Συνδυασμός = η ταυτόχρονη ύπαρξη δύο ή περισσότερων πραγμάτων, ούτως ώστε να έχουν συγκεκριμένη σχέση μεταξύ τους (Λ. Μπαμπινιώτη). Συνδυάζω = συνάπτω δύο ομού, συνδέω ανά δύο ομού και συνδυασμός = ένωση ανά δύο ομού (A. Liddell-Scott). Συνδυασμός στα εκλογικά πράγματα, σύμφωνα με τα δύο πρώτα λεξικά, σημαίνει το σύνολο των υποψηφίων κόμματος ή παρατάξεως που ανήκουν στο ίδιο ψηφοδέλτιο. Συνεπώς, με βάση τη σημασία της λέξης συνδυασμός, δεν νοείται συνδυασμός αποτελούμενος από ένα μόνο άτομο, ο δε "συνδυασμός" (ψηφοδέλτιο) που περιλαμβάνει έναν μόνο υποψήφιο δεν είναι συνδυασμός αλλά ψηφοδέλτιο μεμονωμένου υποψηφίου. Θα μπορούσε ενδεχομένως να υποστηριχθεί η άποψη ότι ένα σύνολο προσώπων που μοιράζονται την ίδια ιδεολογία θα μπορούσε να "κατεβεί" στις εκλογές με ψηφοδέλτιο στο οποίο περιλαμβάνεται, ως εκπρόσωπος τους, ένας μόνο υποψήφιος. Όμως, στην εκλογική διαδικασία ο όρος συνδυασμός είναι ταύτιση με το ψηφοδέλτιο - εξ ου και ο ορισμός του εκλογικού συνδυασμού ως το σύνολο των υποψηφίων κόμματος ή παρατάξεως που ανήκουν σε ένα ψηφοδέλτιο -, οι δε περισσότεροι που θα επιχειρούσαν να κατεβούν στις εκλογές με ένα τέτοιο ψηφοδέλτιο δεν αποτελούν οι ίδιοι "συνδυασμό" αλλά β παράταξη ή κόμμα, οπότε αποκρούεται και πάλι η άποψη αυτή από την έννοια του όρου συνδυασμός, που απαιτεί τη συνύπαρξη τουλάχιστον δύο υποψηφίων. Οι περισσότεροι που ανήκουν σε μία παράταξη ή κόμμα, εφόσον επιθυμούν να λάβουν μέρος σε εκλογές ως συνδυασμός, οφείλουν να καταρτίσουν το συνδυασμό τους, περιλαμβάνοντας (συνδυάζοντας) στο ψηφοδέλτιο-συνδυασμό τους δύο ή περισσότερους υποψηφίους, διαφορετικά, αν δηλαδή το ψηφοδέλτιο περιλαμβάνει έναν μόνο υποψήφιο, δεν πρόκειται για συνδυασμό αλλά για μεμονωμένο υποψήφιο ο οποίος υποδηλώνει απλώς ότι εμφορείται από την ιδεολογία της συγκεκριμένης παράταξης που αναγράφεται στο ψηφοδέλτιο του. Περαιτέρω, το ότι ο όρος συνδυασμός που χρησιμοποιείται στο άρθρο 12 του Ν.1264/1984 έχει την αυτονόητη έννοια που προαναφέρθηκε, συνάγεται και από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου αυτού. Πιο συγκεκριμένα, στις §§ 2 και 3 κάνει λόγο αφενός για συνδυασμό και αφετέρου για χωριστό υποψήφιο, αντιδιαστέλλοντας την έννοια του συνδυασμού από εκείνη του χωριστού υποψηφίου, στη δε § 4 ορίζει ότι συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους ... καταλαμβάνει τόσες έδρες όσοι και οι υποψήφιοι του, δηλαδή γίνεται λόγος για υποψηφίους (στον πληθυντικό) που περιλαμβάνονται σε έναν συνδυασμό, ενώ αν ο νομοθέτης ήθελε να υπάρχει συνδυασμός με έναν μόνο υποψήφιο θα έκανε λόγο γι' αυτό στη συγκεκριμένη παράγραφο. Τέλος, αν γινόταν δεκτό ότι μπορεί να νοηθεί συνδυασμός που περιλαμβάνει έναν μόνο υποψήφιο, τούτο θα οδηγούσε πολύ εύκολα σε καταστρατήγηση της ρυθμίσεως της § 6 του ίδιου άρθρου, αφού θα μπορούσε οποιοσδήποτε χωριστός, μεμονωμένος υποψήφιος, κατερχόμενος στις εκλογές υπό τον μανδύα ενός «συνδυασμού», να μετέχει στην τρίτη κατανομή, στην οποία, όπως ήδη προαναφέρθηκε, λαμβάνουν μέρος μόνο συνδυασμοί (που έχουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων) και όχι χωριστοί υποψήφιοι. Στην προκειμένη περίπτωση, από τις καταθέσεις των μαρτύρων Χ.Λ. και Γ.Β., που εξετάστηκαν ενόρκως στο ακροατήριο, τα προσκομιζόμενα έγγραφα, τους ισχυρισμούς των διαδίκων και την εν γένει διαδικασία, πιθανολογήθηκαν κατά την κρίση του Δικαστηρίου τα ακόλουθα: Στις (...) διεξήχθησαν στο Α. αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των μελών του θμελούς διοικητικού συμβουλίου του καθού σωματείου με την επωνυμία Σ.Δ.Ν.Α.-Θ. "Κ. ο Α.". Στις αρχαιρεσίες έλαβαν μέρος οι

παρατάξεις Π., Δ., Ε.Π. και Δ.. Στο ψηφοδέλτιο της τελευταίας (...) περιλαμβανόταν ένας μόνο υποψήφιος και συγκεκριμένα η αιτούσα Ι.Τ. Με βάση τα (μη αμφισβητούμενα) αποτελέσματα της ψηφοφορίας, έλαβαν ψήφους: Π. 272, Δ. 196, Ε.Π. 82 και Δ. 21. Το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων ήταν 571 και το εκλογικό μέτρο 63 (571:9). Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα έγινε εγκύρως η πρώτη κατανομή (δεν αμφισβητείται), κατά την οποία κατέλαβαν: Π. 4 έδρες, Δ. 3 έδρες και Ε.Π. 1 έδρα και απέμεινε αδιάθετη μία έδρα, ενώ οι τρεις παραπάνω συνδυασμοί είχαν υπόλοιπα ψηφοδέλτια, 20, 7 και 19, αντίστοιχα. Επειδή κανείς δεν συγκέντρωνε τις απαιτούμενες προϋποθέσεις κατά την προεκτεθείσα § 5 του άρθρου 12, δεν εχώρησε δεύτερη κατανομή και η αδιάθετη έδρα μεταφέρθηκε στην τρίτη κατανομή. Σ' αυτήν, σύμφωνα με τα παραπάνω εκτιθέμενα μπορούν να λάβουν μέρος όλοι οι συνδυασμοί - και μόνο συνδυασμοί - που έχουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων, ανεξάρτητα του αν έλαβαν ή όχι έδρα στην πρώτη κατανομή. Με την προσβαλλόμενη απόφαση της Εφορευτικής Επιτροπής η αδιάθετη έδρα κατανεμήθηκε με την τρίτη κατανομή στο συνδυασμό της Π. που είχε υπόλοιπο 20 ψηφοδελτίων και όχι στη Δ. που είχε 21 ψηφοδέλτια και ορθώς κατανεμήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο διότι η Δ., περιλαμβάνοντας **έναν μόνο υποψήφιο στο ψηφοδέλτιο της δεν αποτελεί συνδυασμό και ως εκ τούτου δεν μετέχει στην τρίτη κατανομή**, αφού, σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτίθενται στην αρχή της παρούσας, δεν είναι νοητός - δεν συγκροτείται και δεν καταρτίζεται - συνδυασμός με έναν μόνο υποψήφιο. **Δηλαδή, η παράταξη της αιτούσας με την ίδια ως μοναδική υποψήφια δεν δικαιούται να λάβει μέρος στην τρίτη κατανομή όχι επειδή δεν έχει το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων αλλά επειδή δεν αποτελεί συνδυασμό.** Το γεγονός ότι η αιτούσα έγινε δεκτή και συμμετέσχε στις εκλογές με την παράταξη Δ., δεν αναιρεί τα παραπάνω (δηλ. το ότι δεν αποτελεί συνδυασμό), είναι δε χαρακτηριστικό ότι και η ίδια η αιτούσα στην από ... αίτηση της για τη συμμετοχή της στις εκλογές, ζητά να συμπεριληφθεί "ως υποψήφια με το ψηφοδέλτιο της Δ." χωρίς να κάνει διόλου λόγο για συνδυασμό (που σημαίνει ότι και η ίδια δεν θεωρεί εαυτήν συνδυασμό). Τέλος, το καθού δεν είχε λόγο να μην επιτρέψει στην αιτούσα να μετάσχει στις εκλογές, με τον τρόπο που εκείνη θέλησε (μόνη της με ψηφοδέλτιο της Δ.), αφού είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με το νόμο, η συμμετοχή και μεμονωμένων υποψηφίων".

**Ομοίως, στην υπ' αριθμ.: 8291/1986 απόφασή του το Εφετείο Αθηνών (ΑΡΜ/1987 (296)) έκρινε:** «Επειδή εκ των διατάξεων των άρθρων 1, 4 και επόμενα του Ν.1264/1982 «για τον εκδημοκρατισμό του συνδικαλιστικού κινήματος και τη κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων» σαφώς προκύπτει, ότι το αλληλοβοηθητικό σωματείο ή ταμείο αλληλοβοηθείας αποτελεί συνδικαλιστική οργάνωση κατά την έννοια του νόμου τούτου (πρβλ. Α. Κρητικού, Δίκαιον Σωματείων και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, σελ. 541). [...] Επομένως, όπως επί πάσης συνδικαλιστικής οργάνωσης, έτσι και επί του σωματείου ή ταμείου αλληλοβοηθείας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.1264/1982, που καθιερώνουν υποχρεωτικώς το σύστημα της απλής αναλογικής στις εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων της διοικήσεως των συνδικαλιστικών οργανώσεων. [...] Στην προκειμένη περίπτωση, εκ των επικαλούμενων και νομίμως προσκομιζομένων εγγράφων υπό του εκκαλούντος αλληλοβοηθητικού σωματείου και ίδια εκ του προς έγκριση νέου καταστατικού αυτού αποδεικνύεται ότι η τελευταία παράγραφος του άρθρου 12 του προς έγκριση νέου καταστατικού του εκκαλούντος, που αφορά τη β' κατανομή των εδρών στους επιτυχόντες στις εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων της διοικήσεως αυτού ευρίσκεται σε αντίθεση προς τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν.1264/1982. Τούτο δε διότι ενώ το άρθρο 12, παρ.5 του Ν.1264/1982

ορίζει ότι «οι έδρες που μένουν αδιάθετες και ο αριθμός των αντιπροσώπων που δεν καλύπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν καταλάβει τουλάχιστον μια έδρα ή έχουν εκλέξει έναν αντιπρόσωπο και οι οποίοι συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1/3 του εκλογικού μέτρου και που πλησιάζουν περισσότερο το εκλογικό μέτρο, η προς έγκριση υποβαλλομένη διάταξη της τελευταίας παραγράφου του άρθρου 12 του νέου καταστατικού του εκκαλούντος Ταμείου αλληλοβοηθείας ορίζει, ότι "οι έδρες κάθε οργάνου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών μεμονωμένων υποψηφίων, ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Για το σκοπό αυτό διαιρείται το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων με τον αριθμό των εδρών του οργάνου και το πηλίκον αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε όργανο, όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Μεμονωμένος υποψήφιος παίρνει έδρα αν πήρε ψήφους ίσους ή και περισσότερους από το εκλογικό μέτρο. Αν παραμένουν αδιάθετες έδρες, τις παίρνουν συνδυασμοί που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο αριθμού ψήφων ή μεμονωμένοι υποψήφιοι. Οι έδρες που προσκυρώνονται σε κάθε συνδυασμό καταλαμβάνονται από τους υποψήφιους με τη σειρά που είναι γραμμένοι στο ψηφοδέλτιο. Όλοι οι άλλοι υποψήφιοι θεωρούνται αναπληρωματικά μέλη». Επομένως συμφώνως προς τα εκτεθέντα ανωτέρω στη μείζονα σκέψη η ως άνω τροποποιητική διάταξη του νέου καταστατικού του εκκαλούντος σωματείου ευρισκομένη σε αντίθεση με τις αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της παρ.5 του Ν.1264/1982 είναι άκυρος και δεν πρέπει να εγκριθεί από το Πολυμελές Πρωτοδικείο».

### **III. Επί της απαντήσεως, που αρμόζει στο επίμαχο ερώτημα.**

**Συνεπεία των ανωτέρω, η απάντηση, που αρμόζει στο ερώτημα, που ετέθη είναι, ότι μεμονωμένος υποψήφιος δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως Συνδυασμός κατά την κατανομή των εδρών στο πλαίσιο της απλής αναλογικής. Καταλαμβάνει έδρα στην πρώτη κατανομή εφόσον έχει λάβει αριθμό ψήφων ίσο ή μεγαλύτερο από το εκλογικό μέτρο και αποκλείεται από την δεύτερη και τρίτη κατανομή, στις οποίες συμμετέχουν μόνο Συνδυασμοί.**

**Παραμένω στην διάθεση σας για κάθε διευκρίνηση.**

**Με εκτίμηση  
Αθήνα, 4 Απριλίου 2018  
Η Γνωμοδοτούσα Δικηγόρος**

**Μαρία-Μαγδαληνή Τσίπρα  
Δικηγόρος-Εργατολόγος**